

यस्मिन्नश्वास ऋषभासं उक्षणां वशा मेषा अवसृष्टास आहुताः ।

कीलालपे सोमपृष्ठाय वेधसे हृदा मतिं जनय चारुमग्नये ॥ ७८ ॥

का० [११. ६. २१.] पशुस्विष्टकृतो यस्मिन्नश्वासोऽहव्यग्रऽइति । पशोः सम्बन्धिनि स्विष्टकृद्यागे यस्मिन्नश्वास इति पुरोऽनुवाक्या अहव्यग्रऽइति याज्या ॥ द्वे अग्निदेवत्ये जगतीत्रिष्टुभौ । हे अर्धयो तस्मै अग्नये हृदा सह मतिं बुद्धिं चारुं समीचीनं जनय अग्न्यर्थं मनोबुद्धी शुद्धे कुरु इत्यर्थः । कीदृशायाग्नये कीलालपे कीलालमन्नरसं पिवति कीलालपास्तस्मै । सोमपृष्ठाय सोमः पृष्ठे यस्य तस्मै यस्य पृष्ठे सोमाहुतयो हूयन्तऽइत्यर्थः । वेधसे विदधाति शुभं करोति वेधाः तस्मै शुभमतिकर्त्रे । तस्मै कस्मै यस्मिन्नग्नौ एते पशवः अवसृष्टासः अवसृष्टाः अवदायावदाय चतुर्वत्तेन निक्षिप्ताः तथा आहुताः आदायादाय हुताः । के पशवः अश्वासः अश्वाः ऋषभासः ऋषभाः उक्षणाः उक्षाणाः सेचनसमर्था वृषाः वा षपूर्वस्य निगमऽइति [पा० ६. ४. १.] उपधादीर्घाभावः । वशाः वन्ध्याः । मेषाः अजाः । यस्मिन्नेते पशवो हुतास्तस्मै मनःशुद्धिं कुर्विति होतुर्वाक्यम् ॥ ७८ ॥

अहव्यग्रे हविरास्ये ते सुचीव घृतं चम्वीव सोमः ।

वाजसनिं रयिमस्मे सुवीरं प्रशस्तं धेहि यशसं बृहन्तम् ॥ ७९ ॥

हे अग्ने ते तवास्ये हविरहवि हुतं सर्वतः जुहोतिः कर्मणि लुङ् संततहोमे दृष्टान्तः सुचि घृतमिव यथा सुचि घृतं सर्वदा स्थितम् चम्वि चम्बामधिषवणचर्मणि सोम-इव तत्र यथा सोमः सर्वदा स्थितस्तद्वन्नित्यं मया तवास्ये हविर्हुतम् । हे अग्ने सः त्वमस्मे अस्मासु एतानि वस्तूनि धेहि स्थापय । कानि वाजसनिं वाजस्य अन्नस्य सनिं भोगम् । रयिं धनं कीदृशं सुवीरं शोभना वीराः पुत्रा यत्र तं सुपुत्रयुक्तं धनमित्यर्थः । प्रशस्तं सर्वलोकस्तुतं बृहन्तं महान्तं यशसं यशश्च पुंस्त्वमार्षम् सर्वलोकप्रसिद्धं यशो देहीत्यर्थः यशो वै सोमो रजिति श्रुतेः यशसं सोममिति वा ॥ ७९ ॥

IX. अश्विना तेजसा चक्षुः प्राणेन सरस्वती वीर्यम् ।